

KAKVA JE HRVATSKA PREMA MIGRANTIMA (4)

Dok hrvatski političari o stranim radnicima govore kao o nužnome zlu, kako očekivati da se obični građani ponašaju drugačije?

Hrvatska javnost postala je svjesna problema migrantske krize 2015./2016. kada su kroz Lijepu Našu krenule tisuće migranata prema Zapadu. Od tada pitanje ilegalnih migracija ima uspone i padove, no gotovo svakodnevno hrvatska policija zaustavlja nekoliko pokušaja ilegalnog transporta ljudi kroz Hrvatsku prema zapadnoeuropskim zemljama.

⌚ 22.11.2023. u 17:37

Foto: HINA/Dario Grzelj/Mario Strmotic/Daniel Kasap/Patrik Macek/PIXSELL

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Riješite se bokova i celulita ovom novom metodom

Najveći bonusi i najbolje nagrade svaki dan čekaju na Admiral.hr

Sponsored by Midas

Uslijed problema ilegalne migracije Hrvatska se suočava s manjkom radne snage i trendom ulaska gotovo već 200 tisuća stranih radnika na hrvatsko tržište.

Mnogi od njih dolaze iz dalekih, azijskih ili afričkih zemalja, ne znaju jezik, a niti nemaju neke posebne kvalifikacije već popunjavaju manjak radnika u sektorima koji bez njih ne mogu više ni funkcionirati, od graditeljstva, uslužnih djelatnosti, turizma, prijevoza, trgovine... To je hrvatska stvarnost i, prema postojećim trendovima, budućnost.

Butković: "Život i projekti ne smiju stati..."

Potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture **Oleg Butković** izrazio je nedavno "žaljenje da sve više radne snage dolazi izvan Hrvatske, jer nemamo dovoljno ljudi da bismo pokrili sve djelatnosti, a život i projekti ne smiju stati".

Govoreći o nedostatku radne snage, odgovorio je da "zasad nemamo problema u provedbi velikih projekata u građevinskom sektoru, da je turizam ove godine dobro pokriven. Pratit ćemo trendove i u tom smislu povećavati broj radnih dozvola jer život ne smije stati, kao ni provedba projekata i sve drugo uz to", naglasio je.

FOTO: HINA/Dario Grzelj

Milanović: Ti ljudi će za nas biti stranci..."

Hrvatski predsjednik **Zoran Milanović** nedavno je kazao da "u Hrvatskoj može živjeti više ljudi", ali i dodao da "to neće biti naša djeca već ljudi koji će za nas biti stranci".

FOTO: HINA/Mario Strmotić

"Ovaj prostor, klima, tlo i mogućnosti infrastrukture izdržali bi deset milijuna ljudi. Ali kojih ljudi? Po uzoru na zapadne države koje su potpuno otvorile svoje granice - pozivajući sve i kada ih ne mogu primiti - i time promjenile strukturu društva", rekao je Milanović govoreći o problemu demografije u Hrvatskoj.

"Ima nas manje od četiri milijuna. To su naši ljudi, uglavnom Hrvati i Srbi, ljudi slični, iste vjere, običaja, jezika. Hoćemo li ići prema tome da narastemo na šest milijuna? Ali, garantiram da to neće biti naša djeca. To će biti neki ljudi koji će za nas biti stranci. Dragi ljudi, možda i bolji od nas, ali ih ne poznajemo", rekao je Milanović.

"To je", dodao je, "naša zemlja za koju su ljudi itekako vezani, tradicionalni i konzervativni, ne u političkom smislu riječi, nego naprsto u tome da su navikli jedan stil života i da će ga teško mijenjati. To je najveće bogatstvo koje imamo", istaknuo je.

"Hrvatska ima svoje kapacitete, može primiti više ljudi, ali može normalno živjeti i s ovim brojem ljudi. Kada prestanemo sami sebe prozivati i kukati kako nas je malo i kako nestajemo, u tom ćemo trenutku shvatiti da smo jaki koliko trebamo biti, tada ćemo se koncentrirati na sebe i gledati isključivo svoje interese, kao država, kao politička zajednica, a prema van pokušati ostati čovjek. To nije lako, ali nismo bez šanse", zaključio je Milanović. Demografija je, kaže, tema za duboko i brzo razmišljanje.

Vujčić: "Trebat će nam oko 400 tisuća radnika iz inozemstva!"

Guverner hrvatske narodne banke **Boris Vujčić** početkom studenoga, na 31. savjetovanju Hrvatskog društva ekonomista u Opatiji, iznio je procjenu da će Hrvatska morati dovesti čak oko 400 tisuća radnika iz inozemstva, koliko će nedostajati u sljedećih dvadesetak godina.

Kod demografskih kretanja također se promjenio trend i imamo pad broja stanovništva u radno aktivnoj dobi, nastavio je guverner i naglasio da to znači kako ćemo morati dovesti iz inozemstva veliki broj radnika, ali na osmišljen i strateški način.

FOTO: HINA/Daniel Kasap

Vujčić kaže da se "u Hrvatskoj predviđa smanjenje broja stanovnika pa će nedostajati oko 400 tisuća ljudi, koliko ćemo ih morati uvesti". S tim u vezi naglasio je da će se "Hrvatska društveno, politički i ekonomski morati pripremiti da će u budućnosti i u sljedećoj generaciji izgledati znatno drugačije, inače neće biti rasta. Morat ćemo se pripremiti i da ćemo na kraju morati raditi dulje", dodao je.

Ove izjave vodećih hrvatskih političara najbolje pokazuju kako Hrvati gledaju na migrante: kao na nužno zlo, na one koji dolaze ovdje raditi da bi preživjeli, ali ne i na one koji dolaze ovdje da bi ostali. Stoga ne treba ni čuditi ako i obični hrvatski građani tako zaključuju i tako se ponašaju.

Hrvatska premalo uči iz iskustva drugih zemalja i njihovih integracijskih politika

Hrvatska, čini se, radi greške koje su zapadne zemlje napravile prije više desetljeća i gotovo da nema integracijskih programa.

Programi učenja jezika ili prekvalifikacija za strane radnike gotovo da ne postoje ili su tek u povojima u pojedinim županijama na sjeveru Hrvatske. Proces spajanja obitelji migranata već započinje, a Hrvatska nije usvojila jasne i stroge kriterije, kakve imaju neke europske zemlje poput Austrije ili Njemačke, već će očito sve biti prepusteno stihiji. Kako se sada čini, niti od članova obitelji neće se za dolazak uvjetovati poznavanje hrvatskog jezika ili kulture.

Zaboravljena dijaspora

Tih 400.000 radnika, koji se spominju, za zemlju s manje od četiri milijuna stanovnika ogromna je brojka kojom treba nadomjestiti zjapeći manjak. Demograf **Stjepan Šterc** smatra da je brojka koju je spomenuo Vujčić - optimistična.

"S obzirom na trendove prirodnog pada stanovništva, na iseljavanje i starenje ukupne populacije te na činjenicu da se dosadašnja imigracija nije odrazila na smanjivanje prirodnog kretanja stanovništva, rekao bih čak da će nam u sljedećm razdoblju trebati i više od 400 tisuća radnika", smatra Šterc.

Na skupu u Opatiji, kaže, nitko nije spomenuo drugi model dohvata radne snage, a toj je povratak identitetske populacije i planiranje radne snage metodama klasične populacijske politike. Nitko, naime, ne govori o pokušaju značajnijeg povratka iseljene Hrvatske i Hrvata treće i četvrte generacije iz dalekih zemalja.

Ignoriranje drugačijih modela i iskustava Slovenije i Poljske

Profesor **Ljubo Jurčić** pita se "što će nam 400 tisuća ljudi ako Slovenija s duplo manjim brojem stanovnika ostvaruje dvostruko veću proizvodnju po radniku". Na opasku o Poljskoj, gdje se trend masovnog iseljavanja od prije dvadesetak godina preokrenuo, Jurčić naglašava kako Poljska ima osmišljenu politiku i najveći rast u Europi u proteklih 15 godina.

Šterc upozorava kako je radna snaga koja dolazi u Hrvatsku uglavnom nekvalificirana, što se potom odražava na gospodarsku strukturu stanovništva i na proizvodnju.

"To je ozbiljan problem strateške razine, ali se ne donose strateške odluke da se to riješi. Migracija ne može biti slobodna, jer tada bi nastala anarhija u prostoru. Ona mora biti planska, racionalna i selektivna", upozorio je. Stotine agencija za uvoz radnika, koje su niknule u Hrvatskoj, strane radnike tretiraju kao robu.

Pravobraniteljica upozorava na kršenje prava stranih radnika

Pučka pravobraniteljica **Tena Šimonović Einwalter** upozorila je hrvatsku javnost i nadležne kako su ove godine primili 30-ak pritužbi stranih radnika

"Problemi stranih radnika su različita kršenja radnih prava, a ponekad i neadekvatni uvjeti smještaja u kojima neki od njih žive u Hrvatskoj. Pri tom mnogi strani radnici iz udaljenijih zemalja ne znaju hrvatski jezik i ne znaju dovoljno o svojim pravima u Hrvatskoj i kako ih zaštiti, a dio ih se boji prijaviti probleme. Dio ih proizlazi iz nedostatka integracijske politike, osobito mogućnosti učenja hrvatskog jezika, a ponekad se suočavaju i s rasizmom. Primijetili smo da broj pritužbi stranih radnika našoj instituciji raste. Lani smo ih imali desetak, a ove godine smo dobili tridesetak novih pritužbi. One su se odnose na rad bez radne dozvole, prekovremeni rad dulji od dopuštenog, neisplatu plaće ili neplaćeni prekovremeni rad, uskratu tjednog odmora, nedostavljanje obračuna isplaćene plaće, a neki ukazuju i na loše uvjete rada.

No, mislim da su problemi stranih radnika puno rašireniji nego što to govori broj pritužbi. Kod njih, prema informacijama koje dolaze do nas, postoji zamjetan strah od prijavljivanja - strah ih je govoriti, otkrivati svoj identitet. To je povezano i s činjenicom da je njihova radna dozvola trenutno vezana za konkretnog poslodavca kod kojeg rade, pa je za pretpostaviti da se boje ukazati na povrede prava kako ne bi dobili otkaz, ostali bez radne dozvole i bili primorani vratiti se u svoju zemlju. O novcu kojeg zarade i šalju kući često ovise njihove obitelji, a mnogi su se i zadužili da bi došli", upozorava pučka pravobraniteljica.

Objavljene upute o pravnoj zaštiti na deset stranih jezika

Upravo Ured pučke pravobraniteljice je na svojim internetskim stranicama objavio upute o pravnoj zaštiti na čak deset stranih jezika. Druge institucije to zasad nisu učinile.

"Država treba raditi brže i više. Važno je što prije dovršiti najavljuvane izmjene Zakona o strancima i pozdravljam ono što je najavljeno u medijima - produžuje radne dozvole s jedne na tri godine te da ona više neće biti vezana za jednog poslodavca već će radnik moći promijeniti poslodavca u istom zanimanju za koje je izdana dozvola za boravak i rad, što će vjerujem pridonijeti i prijavljivanju povreda prava.

Potrebno je dodatno regulirati i uvjete smještaja, jer je vidljivo da su nekada oni zaista neadekvatni. No, smatram i da je hitno potrebno šire osigurati učenje hrvatskog jezika, jer su među populacijom radnika iz trećih zemalja najugroženiji oni koji ne razumiju hrvatski. Mnogi stranci koji dolaze raditi u Hrvatsku, osim hrvatskog, ne govore ni engleski jezik.

Poznavanje jezika je pitanje zaštite na radu, ali i života općenito te je u interesu svih - njih samih, poslodavaca, kao i građana koji dolaze u kontakt sa stranim radnicima kao mušterije te u svakodnevnim životnim kontaktima. Učenje jezika treba biti prioritet i dio sveobuhvatne integracijske politike, koje trenutno nema", upozorava pučka pravobraniteljica.

Tena Šimonović Einwalter : "Hrvatskoj treba integracijska i imigracijska politika"

"Kao rezultat boravka od tri godine, možemo očekivati veću integraciju, pa i da će biti više spajanja obitelji. Integracija nije to da imamo nekakvo paralelno društvo, strane radnike s kojima građani nemaju kontakta, s kojima izmijene rečenicu ili dvije, kada postoji značajna socijalna distanca.

Krajnje je vrijeme za usvojiti integracijsku i imigracijsku politiku. Potrebno je osvijestiti da su strani radnici ovdje, dapače, da će ih prema projekcijama biti i više, da su potrebni i da je stoga država dužna osigurati da rade u dostojnim uvjetima, kao i da se uspješno integriraju", zaključuje Tena Šimonović Einwalter.

*Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.

**Tekst je nastao u okviru projekta "Kakva je Hrvatska prema migrantima" i objavljen je uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz "programa poticanja novinarske izvrsnosti".

Agencija za elektroničke medije
Agency for the electronic media

Kaufland

OD ČETVRTKA, 2.11.

KRATKOTRUDNA PONUDA
samo 866,47 €

115,-€
DODATNO -30%

LEGO Icons Vrt za opuštanje pakiranje
18+ god.

Kaufland

OD ČETVRTKA, 2.11.

Dječja kuhinja
od drva
dimenzije cca. 66x97x30 cm
pakiranje

451,99,-
426,29,-
samo 59,99 €

3+

Kaufland

OD ČETVRTKA, 2.11.

Seksi sveznica
interaktivno plišana
igračka
visina cca. 40 cm
komad

Fisher Price
6+ m

SUPER CIJENA
369,12,-
samo 48,99 €

VIŠE S WEBA

Riješite se bokova i celulita ovom novom metodom

Oglas

Obnavlja koljena i poboljšava njihovu učinkovitost u 3 dana

Oglas

Popuštanje urina? Završit će s 1 ČUDNIM sastojkom

Dvije 19-godišnjakinje zarađuju bogatstvo s 1 ritualom

Oglas

Oglas

Magistra farmacije preporučila nam je šest proizvoda za borbu protiv akni. Znamo gdje ih naći

Oglas

Uklanja bolove u koljenu u roku od 3 dana. Više >>

Oglas

Obitelj iz Omiša ima novca kao blata jer su otkrili 1 trik

Oglas

Jednostavan trik i zaboravit ćete pušenje za 20 minuta

Oglas

SVIMA ĆE VRATITI NOVAC, IMAJU SAMO JEDAN UVJET: Stigla je nevjerojatna vijest za građane Hrvatske! Jeste vidjeli ovo?

Oglas

Sponsored by Midas